

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapa județeană, 18 ianuarie 2017

Școli cu predare în limbile minorităților naționale

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos și răspunde corect tuturor cerințelor formulate:

A.

Ce ai tu, vântule, cu penele mele? De ce-mi răscolești biletele, îmi împrăștii apa din blid și-mi arunci semințele în zăpadă și noroi? Pe flașnetă mea, mă gândesc, cocoșat în mine, la țara mea depărtată, cotropită de soare, cu papagali stacojii, verzi și albi în ramurile pădurilor de portocali. Sunt singura pasăre care nu ți-am stat împotriva niciodată și nici nu ți-am cerut loc, să mă duci, ca pe vulturi și corbi, în marele tău drum de viscole și vârteje. Te-am lăsat să treci întotdeauna nesupărat pe lângă cutia cu bilete și lada mea cu cântece de lemn. Pentru că nu știu să cânt, în locul meu cântă fluieralele ațipite ale valsurilor dinlăuntru, amestecate cu amintiri de orgi și cu treziri de flaut. Capul meu încovoiat poartă un cioc numai decorativ, cu care nu pot să mușc, și abia mă scarpin cu el. Poate că m-am născut întâi și-ntâi din melci, cu care linia mea de profil poartă o asemănare. Ori ești supărat pe moțul meu?

...Căinele s-a uitat nițel la mine, s-a pitit, s-a sculat, ochii lui m-au întrebat cine sunt și ce sunt, și când i-am răspuns: "Cooocooo!" i-au căzut urechile și coada și s-a pus pe fugă, uimit de voce și disperat că vorbesc.

...Sunt papagal singuratec, în sihăstrie eternă. Ce ai, vântule, cu penele și ce faci tu cu biletele mele? Ești ager, dar ești prost. Vântule, înghețule, tu nu știi să citești...

(Tudor Arghezi, Ce-ai cu mine, vântule?)

*blid – vas adânc de lut, de lemn sau de tinichea din bucătăria țărănească; strachină;

*flașnetă – mică orgă mecanică portativă, acționată prin învârtirea unei manivele;

*stacojiu – care are culoarea roșie-aprinsă.

B.

Vântul este doar aer care se mută dintr-o parte în alta, iar sursa lui și a altor multe alte lucruri este Soarele.

Pe măsură ce Soarele încălzește zilnic Pământul, razele sale nu distribuie căldura în mod egal, deoarece unele locuri atrag lumina soarelui mai bine decât altele...

Când aerul se încălzește, se ridică. Pe măsură ce acest aer cald se ridică, ceva trebuie să îl înlocuiască și anume alt aer care nu este la fel de cald. Această mișcare prin care aerul rece îi ia locul celui cald nu este altceva decât vânt.

Dacă totul depinde de Soare, atunci cum se face că vântul bate și noaptea? Ei bine, noaptea nu cade peste toate teritoriile de pe Pământ. Chiar și atunci când la noi este noapte, undeva pe Pământ, Soarele strălucește, trimite raze călduroase și determină aerul să se miște.

(www.descopera.ro)

SUBIECTUL I - Lectura - 50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional – 18 puncte

1. Extrage, din primul text, două figuri de stil diferite și numește-le.

8 puncte

2. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația ultimului paragraf al textului B.

10 puncte

b. Scriere despre textul ficțional/ nonficțional – 22 de puncte

Scrie o compunere de 150-200 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile textului literar, utilizând spre exemplificare secvențe din textul A.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- Prezentarea nuanțată a particularităților textului literar (cu referire la scopul comunicării, limbaj, imagini artistice și figuri de stil);

- utilizarea, pentru exemplificare, a unor secvențe potrivite din textul-suport;

- originalitate în valorificarea informației;

- respectarea numărului de cuvinte solicitate.

Redactarea răspunsului la punctul b - 10 puncte

Unitatea compoziției – 1p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 2p.; coerența textului – 1p.; ortografia–3p.; (0-1 greșeli – 3p.; 2-3 greșeli – 2p.; 4 greșeli –1p.); punctuația – 2p.; așezarea în pagină – 1p.

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii - 10 puncte

Valorificând experiența proprie, redactează un text de 100-150 de cuvinte despre felul în care micile viețuitoare pot face față pericolelor din natură.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

1. Scrie antonimele cuvintelor *asemănare*, *disperat* (subliniate în textul A) și sinonimele cuvintelor *cald*, *bate*, *teritoriile* (subliniate în textul B).

5 puncte

2. Identifică, în textele-suport, trei cuvinte care conțin diftong și două cuvinte cu vocale în hiat.

5 puncte

3. Precizează numărul sunetelor din cuvintele *arunci*, *urechile*, *voce* (textul A) și *chiar*, *strălucește* (textul B).

5 puncte

4. Transcrie, din textele-suport, cinci cuvinte derivate.

5 puncte

5. Scrie cinci termeni din familia lexicală a cuvântului *verde*.

5 puncte

6. Precizează valoarea morfologică a verbului *a avea* din secvența *Ce ai tu, vântule, cu penele mele?* (textul A) și alcătuiește un enunț în care acesta să aibă o altă valoare morfologică.

5 puncte

7. Precizează modul verbului *strălucește* (textul B) și scrie, pentru același verb, cele patru forme ale timpului trecut la modul indicativ, persoana a III-a, numărul singular.

5 puncte

8. Construiește cinci enunțuri în care substantivul *vânt*(textul A) să fie la cele cinci cazuri învățate.

5 puncte

9. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din enunțul selectat din textul B:

Vântul este doar aer care se mută dintr-o parte în alta, iar sursa lui și a altor multe alte lucruri este Soarele. Pe măsură ce Soarele încălzește zilnic Pământul, razele sale nu distribuie căldura în mod egal, deoarece unele locuri atrag lumina soarelui mai bine decât altele...

5 puncte

10. Construiește o propoziție dezvoltată afirmativă în care să ai un nume predicativ exprimat prin adjectiv.

5 puncte

Clasa a V-a, școli cu predare în limbile minorităților naționale

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
Clasa a V-a
Etapa județeană, 18 ianuarie 2017
Școli cu predare în limbile minorităților naționale

BAREM DE CORECTARE

SUBIECTUL I- Lectura - 50de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional – 18 puncte

1. Extragerea celor două figuri de stil diferite – 2x2p.; numirea acestora – 2x2p.: 4p.+4p.=**8 puncte**
2. Explicarea convingătoare și nuanțată a semnificației, cu raportare la fragment și respectarea numărului de rânduri–10p./explicare parțială–6p./simplă încercare– 3p.;–**10 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional/ nonficțional (22 de puncte)

Se punctează următoarele aspecte:

- prezentarea nuanțată a particularităților textului literar (cu referire la scopul comunicării, limbaj, imagini artistice și figuri de stil) –8p./ 6p./ 4p./ 2p.–**8puncte**
- utilizarea, pentru exemplificare, a unor secvențe potrivite – 8p./ 6p./ 4p./ 2p. –**8puncte**
- originalitate în valorificarea informației - 4p./ 2p. – **4 puncte**
- respectarea numărului de rânduri solicitate–**2 puncte**.

Redactarea răspunsului la punctul b - 10 puncte

Unitatea compoziției – **1p.**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – **2p.**; coerența textului – **1p.**; ortografia – **3p.**; (0-1 greșeli – 3p.; 2-3 greșeli – 2p.; 4 greșeli –1p.); punctuația – **2p.**; așezarea în pagină – **1p.**

SUBIECTUL al II-lea– Practica rațională și funcțională a limbii - 10puncte

Redactarea unui text nuanțat și convingător despre felul în care micile viețuitoare pot face față pericolelor din natură, valorificând experiența proprie – **10 puncte**;
(În funcție de calitatea și originalitatea textului creat, se pot acorda 10p./8p./6p./4p./ 2p.).

SUBIECTUL al III-lea– Elemente de construcție a comunicării - 50depuncte

1. Precizarea antonimelor și sinonimelor potrivite – 5x1p.= **5 puncte**
2. Identificarea corectă a cuvintelor cu grupurile vocalice menționate – 5x1p.= **5 puncte**
3. Indicarea corectă a numărului sunetelor din cuvintele date – 5x1p.= **5 puncte**
4. Transcrierea corectă a cuvintelor derivate – 5x1p.= **5 puncte**
5. Scrierea celor cinci cuvinte din familia lexicală – 5x1p.= **5 puncte**
6. Precizarea valorii morfologice a verbului *a avea*– 2p.; construirea enunțului cu o altă valoare morfologică a acestuia – 3p.; 2p.+3p.= **5 puncte**
7. Precizarea modului verbului *strălucește*– 1p.; trecerea acestuia la cele patru forme ale timpului trecut – 1p.+1p.+1p.+1p.; 1p.+4p.= **5 puncte**
8. Construirea corectă a celor cinci enunțuri – 5x1p.= **5 puncte**
9. Precizarea corectă a funcțiilor sintactice – 5x1p.= **5 puncte**
10. Construirea propoziției dezvoltate și afirmative – 1p.; prezența numelui predicativ (2p.) exprimat prin adjectiv (2p.); 1p.+2p.+2p.= **5 puncte**

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total: 120 de puncte.